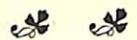

թիւները, որպէս զի տարբեր երկիրներու արտադրութիւններ զիւրաւ մուտ գրտնեն ուրիշ երկիրներու մէջ: Ասիկա վերջնական լուծում մը չէ, այլ ժամանակաւոր:

Գիններու անկման դարման մը գտնելու համար շատեր թղթատուում (inflation) կ'առաջարկեն: Այս լուծումն ալ մակերեսային է և յիշել կու տայ 1926 ի Պրանսայի պարագան և 1923 գերմանական մարքի գահավէժ անկումը:

Հիմա որ տնտեսական ծանր տագնապ մը կը ճնշէ աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն վրայ, կարելի չէ անմիջական լուծում գտնել: Ուրիշ առիթով երբ նախատեսուի այսպիսի տագնապ մը՝ կարելի է նախազգուշութիւններ ձեռք առնել, որոնք կրնան նուազեցնել անոր կշռոյթը, բայց ոչ ջնջել գոյութիւնը: Տնտեսական տագնապի ջնջման համար ուրիշ կառավարական զրութիւններ փնտռելու է:

Յ. ԴԱՌԹԵԱՆ

ԶԱՐԳԱՑԻՐ, ՀԱՅ ԿԻՆ

(« Հայ Կին » ի խմբագրականին առիթով - 1 Փետր. 1932)

Տիկին Հայկանոյշ Մառք գեղեցիկ կոչում մ'ըրած է իրեն՝ հայ կնոջ դաստիարակն ըլլալու գիտնալով որ, ինչպէս ինք կ'ըսէ, « Պատուհաս մըն է տգեռ կիկը: Եւ հրեշ մը՝ րեքուսը »:

Սակայն խոստովանելու ենք որ Տիկ. Հ. Մառք, հակառակ իր դաստիարակի պաշտօնին, անգիտութեան մը գոհն է այս անգամ. մեր գիտցած Աստուածաշունչին մէջ Եւան պատուիրանազանց գտնուելով՝ Եհովայի արդար պատժին կ'արժանանայ. մինչ տիկնոջ քով խնդրը քիչ մը տարբեր կ'երեւի. հետեցընելու ենք որ ակնաւեր կտակարան է իր գործածածը:

Անպայման անվաւեր ըլլալու է կամ հրեաներէ խարդախուած իր Աւետարանն ալ որուն մէջ շփոթ տողեր կան եղեր. որովհետեւ, փառք Աստուծոյ, մեր Աւետարանը շփոթ տողեր չունի, սուրբ և անսխալ է և պաշտելի՝ որպէս Աստուծոյ կենդանի խօսքը. և ատոր վրան է որ երգում ըրին և մեռան Վարդանանք և իրենց, ետեւէն « Տիկնայք փափկասունք Հայոց աշխարհին » որոնք, յայտնի է, ազնուական էին և շատ զարգացած. գրագէտ ալ էին, քանի որ իրենց բերնին մըրմունջը « Սաղմոսք էին » և « Միթարութիւնք կատարեալք՝ ընկերցուածք մարգարէիցն » ըստ հոգեխօսիկ Եղիշէի: Եւ այդ կիները հանդերձ իրենց ազնուականութեամբ և գիտութեամբ ջերմեռանդ կրօնականներ էին, բարի մայրեր ու լաւ տանտիկիններ:

— Զարգացիւր, Հայ կին, Աւետարանի հոգևով ու հարեկի շունչով. և երբ տանդ հաւատարիմ պահակն ըլլաս և զաւակներուդ բարի մայրը, արդէն շատ մեծ ես և ամբողջ ազգի մը ապագան շինած պիտի ըլլաս: Հոգ չընես թէ « Հայ Կին » ի խմբագիր տիկինը գոհ չի մնար ատով իր պահանջները՝ դարուն ոգիւն, օրունակ առեղծոճներ, և այլն, և այլն վտանգաւոր են քեզի... Աւետարանը ամէն դարու և ամէն պահանջի միակ և գերագոյն լրումն է. և այդ կը բաւէ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վ. Բ. Պ. Ա. Կ. — Թերթիս Յունուարի թիւին մէջ, էջ 22, « Արձաթ դրամ Լեւոն Գ. ի » վերնագրով յօդուածին մէջ, 1) դրամին Ա. կողման պատկերը զԼեւիվայր դրուած է. 2) էջ 23, վերէն վար Դրդ տող՝ Ա. կողմ Լեւոն Թեոֆիլով պիտի ըլլայ Լեւոն Թագաւոր. 3) նոյնպէս նաեւ 10րդ տողին վրայ պիտի ըլլայ դարձեալ « Լեւոն »:

Թ Ա Տ Ե Ր Ա Կ Ա Ն Ն Ե Ր Կ Ա Յ Ա Ց Ո Ւ Մ Ն Ե Ր

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՁ

Վ Ե Ն Ե Տ Ի Կ

Այս տարի ես Բարեկենդանի շրջանին երկար սպասուած թատերական ներկայացումները տեղի ունեցան Մ. Ռափայէլեան վարժարանին մէջ, կիրակի, Փետրուար 7ին:

Ժամը 2, 30 ին էր որ սկսու հանդէսը, ի ներկայութեան տեղական հայ գաղութին, վանքի հայրերուն և աշակերտութեան և իտալացի մեր քանի մը ուսուցիչներուն և բարեկամներուն:

Աշակերտներէն երեք փոքրիկներ տափով, փողով ու ջութակով շնորհաւոր Բարեկենդան կը մղթէին հիւրերուն. և ապա կը բեմագրուէր «Փոքրիկ փարիզցին» ազնիւ և սրտաշարժ կատակերգութիւնը երեք արարով: Մեծն Նափուլէտնի մարաշախտներէն մին ամէն կապ խզած է ամուսնութեան խնդրով իր քրոջը, որ ընդ փոյթ այրիացած՝ յետին թշուառութեան կը մատնուի իր սիրասուն զաւակին հետ: Մարաշախտին անձնական բժիշկը, շնորհիւ իր մեծ հոգեբանի ձերբարկու և բարի սրտին՝ միջնորդ կը հանդիսանայ. մեծ ճիգերով և զոհողութեամբ կը յաջողի եղբոր գիրկը նետել մայր ու զաւակ սիրախառն արցունքներու հեղեղի մէջ:

Մարաշախտի շղագրգիւ, հպարտ, բայց խորապէս բարեխիտ տիպարը ներկայացուց Հենրիկ Եօրկանճեան, կրքի արտայայտութեան դժուարագոյն դերը յաջողութեամբ կատարելով, որուն հետ Հրանտ Տէվլէթեան փոքրիկը, մարաշախտին քեռորդին գերով՝ չարահաստ իմաստութեամբ սիրուն և ազնուական տիպար մ'էր իր խօսքին և շարժումներուն մէջ. երկուքն ալ ծափեր և արցունք խլեցին ներկաներէն հաշտութեան գիրկը ընդխառնումի սրտայոյզ պահուն:

Բժիշկը, համակրելի տիպարը, ինչպէս է ամէն գիտակից արի ոգի որ դիցազնութեան հասնող զոհողութիւններ կ'ընէ թշուառներ կանգնելու ներկայացուց Վազգէն Թիւթիւնճեան պատանին, վարժ դերասանի լաւագոյն ձրքերով:

Կատակերգութեան այն դերը որ բուն կըրքերու ծանրութեան մէջ պաշտօնն ունի գուարթ գոյներ խառնել՝ սպասուորինն էր, ներկայացուած Կարապետ Գարապաճաքեանէն. ան մէկէ աւելի անգամներ բեմին վրայ ծափահարուեցաւ, այնքան յաջող և կատարեալ իր միամիտ ու բարի արտայայտութիւններուն մէջ:

Միջանկեալ՝ Մանուկ Քէշիշեանի մէկ արտասանութենէն վերջ, զոհունակութեան բուն և երկար ծափերով վերջացաւ կատակերգը. ու նոյնքան բուն ծափերով բեմ բարձրացաւ Պ.

Իգնատ Տէր Աստուածատուրեան, որուն երեւումը միշտ խանդավառութեամբ կը սպասուի կուշտ ու կուռ ծիծաղի պահեր անցնելու մեր հայ գաղութէն՝ որ հայրենական յիշատակներու կարօտով կը մեռնի:

Պ. Իգնատի շինականի տարազին հետ իր ամբողջ մենախօսութիւնն ալ յանկարծաբանութեան պէս բնական էր և ծիծաղաշարժ: Գրեթէ կէս ժամ զմեզ ապրեցուց պոլսական կեանքի, թաղականի կոխներով, ստիկն ու սխտորին սղոմով և պատերազմի օրերու պատկերներով, վանեցիի բարբառով, թաթարի պարով և վերջապէս զինուորութեան, գերութեան մէջէն անգամ հանելով « վշտի ծիծաղ »:

Գերաստանի եզական ու ինքնաբոլի հմայքներով մարեցնելու չափ ծիծաղեցուց, պահելով կրթական Տան մը բեմին սրբութիւնը — ինչ որ երբեմն կը պղծուի ժողովրդական խաւերուն մէջ — բարոյական գեղեցիկ դասերով, ինչպէս որ յետոյ հայ տիկիններէ ոմանց բերնէն լսուեցաւ մեկնումի պահուն. « Հե՛մ խելոցուց, հե՛մ ցաւ մեկնումի պահուն. « Հե՛մ խելոցուց, հե՛մ ցաւ բաներ տրվեցուց մեզի մեր խօշ իգնատը »:

Յաջորդեց « Երեք քաջեր » ու ծանօթ զաւելջը, որուն դերակատարներն էին Վահրամ Ալուհոճեան, Նուպար Յակոբեան և Վահան Իփեքճեան՝ որքան այլանդակ քաջեր՝ նոյնքան զուարճալի. և տիրոջ դերով՝ Եղուարդ Տէսճեան, Գուրգէն Նեբոսեան՝ իր զուարճասէր եղբորորդին, և Արմիկ Յակոբեանը փայլեցան և զնա Ամէնքն ալ յաջողութեամբ փայլեցան և զնա հատուեցան հանդիսականներէն:

ձոխ յայտագրին վերջաբանը կազմեց « Crispino e Comare » ծանօթ և սիրուն operetteի Գ արարը ամբողջապէս երգ ու զաւելտ, որ ալ աւելի հմայիչ կը դառնար երեք փոքրիկ յաջող դերասաններու՝ Ստեփան Գազէգեանի, Մանուկ Նիրինեանի և Վիկտոր Կիրակոսեանի՝ բժիշկ ծաղրանկարներու տիպարին մէջ:

Հմայք, երգ, ներգաշնակութիւն և ծիծաղ՝ ծափերու մէջ վերջակէտը գրին ներկայացումներուն, որոնք երեք ժամէն աւելի տեւեցին և արժանացան հանդիսականներուն անկեղծ և ջերմ շնորհատրութեանց:

Տղայոց յաջողութիւնն ու փայլը, և հասարակութեան զոհունակութիւնը անշուշտ պսակն են վաստակաւոր դաստիարակներուն, որոնք ո՛չ մէկ ճիգ կը խնայեն պատրաստելու աշակերտութիւնը այդ բեմական ներկայացումի պատկերին տակ՝